

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

Előfizetési árak:

Egész évre 8 K., félévre 4 K., negyedévre 2 K. Egyes szám ára 20 fill.

Megjelenik minden héten egyszer: Csütörtökön.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: ÁVÉD JÁKÓ

Munkatársak:

Dr. Mayer Ödön, Balla István és Falu Kornél.

Kiadó: PAPP GYÖRGY.

Szerkesztőség Apaffy utca 186. sz.

Kiadóhivatal: Papp György könyvnyomtató intézetében.

Hirdetések díjszabás szerinti árban közöltnének.

T. olvasóinkhoz.

Nem alólirottak, de Gyulafehérvár városának majdnem mindenik polgára, a kinek van némi érzéke a mai városok emelkedésének szükséges tényezőiről, állítja és vallja, hogy városunkban is szükség van egy olyan lapra, mely ha többször nem, legalább hetenként egyszer megjelenvén, mintegy képe és egyben bírálója legyen a városi eseményeknek és hangadója a városi polgárok óhajításainak, érzelmeinek és vágyainak.

És hogy ez valóban így van, az a körülmény is mutatja, hogy városunkban a hatvanas évek óta még egyetlen év sem volt olyan, hogy lap, már a milyen olyan, ne lett volna, sőt voltak egyes évek, melyekben kettő is fennállott.

Ennek a szükségérzetnek a következménye az is, hogy a „Gyulafehérvári Hirlap“ fenn áll nemcsak, de hogy annak szerkesztésére a mai személyzet előkelő városi polgárok óhajítására azért vállalkozott, hogy az adott körülmények között lehetőleg tartalmas és a városhoz méltó lap jelenhessék meg a város területén.

Nem mondjuk, hogy más ennél még tartalmasabb lapot is ne tudna szerkeszteni, ha mi felhagynánk lapunkkal, de vitatjuk azt, hogy a polgárság kellő támogatása nélkül jó lapot szerkeszteni nem lehet s ha mi felhagynánk a Gyulafehérvári Hirlappal, nyomban más keletkeznék helyette olyan, mely mellőzve minden más tekintet, csak azt tűzné ki célul, hogy némi pénzbeli jövedelemért egyik hétről a másikra tengődjék. Ilyen lap pedig már volt s nem vált díszére a városnak.

Azzal szemben tehát, hogy a városon a célznak és a tisztas állásnak megfelelő lap legyen, a város mindazon polgárának kötelességei vannak, ki anyagilag képes rá s ki e város szellemi képviselőjére még ad valamit.

Mi a mióta a Gyulafehérvári Hirlap az új szerkesztőség kezén van, megkísérlettük a legnagyobb erőfeszítéssel, hogy lapunk céljának megfeleljen és bár még mindent, a mi kívánatos volna, anyagi okokból nem tehetünk meg, már is be kell látnunk, hogy a mostani adott anyagi viszonyok között, még a mostan támasztott igényeket is szűkebb korlátok közé kell szorítanunk, hacsak a tisztelt közönség nagyobb pártolását kinyerni szerencsések nem lehetünk.

Ez az oka, hogy Gyulafehérvár sz. kir. város polgárságát kérni hátorkodunk, szíveskedjék lapunk támogatására határozni el magát és ez az oka, hogy minden befolyásos úri embert arra hátorkodunk kérni, hogy lapunk előfizetői közé belépni és saját hatáskörében másokat az előfizetésre rábírní méltóztassék.

Gyulafehérvárt, 1905. január hó.

Szerkesztőség és kiadóhivatal.

Kisiparosaink szellemi önképzése.

A kisiparosok anyai bajaival annyira foglalkoznak, hogy szinte eltereli figyelmünket minden olyan más lényeges kérdésről, melyek éppen olyan fontosak, s melyeket nemcsak általános, de sőt kettős figyelemmel kell kísérni.

A kisiparosok osztálya az, mely manapság a társadalom mostoha gyermeke, melynek jajsza csakis a

nyomoruság határáig le t, de tovább a jólét küszöb nem bír jutni.

Közéletünk hatalmas faktoraik korszakalkotó munkával foglalkoznak a nélkül, hogy működésük delejébe belevonnák a társadalmi élet párát, a kisiparosok elfeledt ügyét.

Világos, hogy ennélkül munkájuk meddő, a kik pedig ezen fennakadnak, nem kutatják deduktíve az indító okát, és pedig azért, mert hiányzik hozzá a jóakarát.

Kevesen vannak, kik a kis iparosok sanyaru helyzete javításán tépelődnének, de az a kevés egy egész hatalommal ér föl, mely valóban elszántsággal küzd az ügy igaz voltaért.

És ha küzdelmük nem is terem egyebet, mint szurótóvist, vegyék megnyugvásul azt, hogy van még a kisiparosoknak egy hatalmas eszközük, mely a világ teremése óta uralkodik, és ez nem más, mint a szellemi élet.

Ez az egyetlen vagyon még, mely fölött senki sem rendelkezhetik, s mely semmiféle néven nevezendő törvény által ki nem sajátítható, se meg nem szorítható.

A kisiparosok létjogosultsága, önállósági jogköre veszélyeztetve van, de szellemi birodalmuk megingathatatlan, bevehetetlen.

Ez adja meg a rugót azon eszmékhez, melyeket e cikkben óhajtunk vázolni s ez az a mi arra indított bennünket, hogy cikkünk címét mindenki vel megértessük.

Azt a tételt akarjuk bizonyítani, hogy a kisiparosoknak feltétlenül szükségük van arra a szellemi alapra, mely további erőteljes munkálkodásra ösztönöz, s mely minden tekintetben nélkülözhetetlen.

Az a kisiparos, ki a szellemi műveltség magaslatán áll, kezében tartja sorsának gyeplőit, mert oly tényezővel bír, melylyel leginkább képes nemcsak ideális, de valódi célokat is elérni.

Mondom, a szellemi vagyon felülkerekedik a mindenségből és a kisiparosok elveinek megóvására képes.

A szellemi önképzéshez nem szükségeltetik fel-

TÁRCZA.

Három királyok napja.

Proféták által szólott az Úr; ezeknek ajkával kinyilvánította szent akaratát, hitünknek felséges titkát: az incarnatio-t s az ennek nyomában fakadó összes hitigazságokat. Az Isten szavát az igazság váltotta fel s minden — miként megvolt írva — beteljesedett.

Csillag támadt kelet szépséges egén, csillag, de nem közönséges, melynek fénye, megjelenése királyoknak adott alkalmat a hit legszebb kinyilvánítására: az Úr Jézus imadására. A jel nem hiába való! a kelet tudós és mesés gazdagságú királyai utra kelnek s Bethlembe, Juda városába jutnak, hol a fényes csillag egy kis házikó felett csodás módon megáll útjában, jeléül annak, hogy itt a megtestesült Isten-ember — az Ur Jézus. De belevegyül itt is az isteni történelembe a kajáni gonoszág a hatalomföltés: „hátha megingatja fején a koronát.“ Herodes az uralomföltés prototypusa gyanakszik szívében, fél, hogy a most született Istenfia talán gazdag lesz, talán hatalmában felülmúlja a létezett és létező királyok minden hatalmát, erejét.

Szegény Heródes! mily szájalomraméltó alak vagy!

A féltett hatalom mily balga sejtelmekkel kinoz, míg az új király esendesen pihen a szegényes pályában, ács nevelő Atyjától s az egyszerű pásztoroktól környezve.

Mit lássák te benned Heródes? Látom az emberiségnek azon részét, mely más hatalma látásán kint érez szívében, de látom főleg azokat, kik vakságukban más

javát, ügyességét, saját fájdalmukra oly nagyra képezlik, kik minden alap nélkül emberi gyarlóságtól félrevezetve önmagukat kinozzák, a hatalom, — birtokföltés által.

De ott a keletről jött három király! Ezek már a hódolat, tisztelet és imádás által vezetve, tiszta szívvel, szerető kebellet jönnek a kised Jézushoz. Királyok, kiknek hatalmuk, tudásuk, koruk minden nagyságát felülmulta. Ezek is typosok lehetnek és kell is hogy legyenek. Országok fejei királyok és hatalom emberi nem szégyelhetitek magatokat, ha az Istenemberre gondoltok, ha templomába mentek, ha ügyes-bajos dolgaitokban előbb hozzá fordultok jó tanácsért, mert bennetek van az országok jövője, töletek vár boldogulást a haza; az emberiség s mindez emberfeletti erőt, belátást, tapintatosságot kíván!

És az emberiség, a társadalom? Az is tanulhat e képből, mert egy vallás elvein nyugszik az, melynek csálhatatlan, mindenkorí őrzője a most született Ur Jézus.

Igaz, hogy ily csodás csillag ma már nem tűnik fel sem keleten, sem nyugaton, de van más jel, mely a kised Jézushoz vonzhat minket is. Tekints körül te, szenvedéseidben eltelt nyomorgó emberiség, tekints magadra, társadra, vagy tekints az inségre, mely fennhangon kiáltja neked is: „itt a Megváltod, bizzál benne, jöjj imádd őt!“ Valóban van-e, lehet-e nagyobb jel a gondolkodó elmének, annál a nyomoruságos, csapással teljes évnél, melynek küszöbét ugyan terminative átléptük, de a melynek hatásait, keserveit fájdalmasan nyögi

vissza az éhségtől, hidegtől fakadt panasz. Csak ne hunyjuk be szemeinket, van jel, mely látható; van tüdemény elég, melyekből megérthetjük a hívó szózatot az Isten emberhez! Hát a lelkiismeret nem hív a jóra, az igazra, az Isten hatalmának, erejének elismerésére? Az a jel csak ott fenn volt az égen, csak órákon keresztül tartott s aztán eltűnt; de ez a jel bennünk van s értelmünk kibontakozása óta velünk tart végső pillantásunkig. És nagy ennek a hangja, mely ha kényszerhatás folytán el is esendesedik egy pár percze, de aztán annál jobban felzendül s zaklat a jóra, a szépre, kötelmeink hűséges teljesítésére.

Tovább mehetné, mert olyan ez a hitből vett kép, ez a bibliai történet, hogy tárgya egy és ugyanaz, mint az őz forrás, de a melynek tartalma az egész társadalomnak, emberiségének szól s annak különleges orvos-szerű szolgál.

Ebből fakadhat igazi keresztény élet, bensőséges élet külső megnyilvánulása, a felebaráti szeretet gyakorlása. Mert mi van közelebb az isteni kisedhez, mint a szegények felkarolása? Hozzá is ajándékkal mentek a keleti bölesek s mi is, kiket az ég bővebb földi javakkal halmozott el, juttassunk a Krisztus vérével megváltott inséges embereknek. S ha ezt tesszük, arról a szeretetről teszünk vallomást, melylyel az Isten fiának adózunk.

Igy lassankint kicsörgedez az isteni akarat szerint vallásunk igazságai alapján a valódi keresztény társadalmi élet s ezzel együtt jóléte hazánkban s az egész emberiségnek!

M.

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer:

Sirolin

jainál

zoknál

is szeretik, A gyógyszerárakban üvegenként 4 kor.

tüdőbetegségeknél, légszervek hurutos bajainál, idült bronchitis, számarhurut és köhögésnél.

ajánlatik. — Emeli az étvágyat és a testsúlyt, elhárítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjszakai izzadást. — Kellemes szaga és jó ízű, így a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4 kor. ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alantí céggel legyen ellátva:

Iskola Alapítvány - Kolozsvár

Főhídfőnyom-Lőrincz & Co. Gyógyszeru. Szabó-Székely (Svájcz.) Napoca

tétlenül a szervezkedés, ez csak a formalitások kérdésének eldöntésére bírhat befolyással. A szervezkedés csakis ott kívántatik meg, hol azt a helyi viszonyok igénylik s hol megvan a bizalom egymásban.

A szellemi önképzésnek közvetlenül kell megtörténnie, hogy ez minden megrázkodtatás nélkül tudjon lábra kapni.

A szellemi érintkezés hiányát pótolja az olyan tényező, mely hivatva van a kisiparosok körében előmozdítani a műveltség azon törekvéseit, melyek keretében a szellemi életnek mozognia kell.

Nincs az a művelt nemzet, hol eziránt ne tétettek volna felsőbb helyről oly áldásos intézmények, melyeknek éppen mi szenvedjük hiányát.

Ezért nem kell tetlenül elébe nézni azon jövőnek, midőn fenti óhajaink teljesülését másoktól, illetéktelenektől várjuk.

A kisiparosokban mindig meg volt és lesz is az az erő, melylyel szellemi tőkéjét megszerezendi, csak arra felé kell iparkodniok, hogy ne egyoldalú, hanem teljes sikert érjenek el.

A szellemi önképzésnek sok mindenféle eszköze van. Lehet válogatni bennük tetszés szerint, de kellő elővigyázattal, nehogy az előrehaladásban bénulás álljon be.

Az eszközök nyújtásában persze fordulni kell azokhoz a testületekhez, a melyeknek szabályaiban és törvényeiben gyökerező feladatuk felkarolni mindazon mozgalmakat, a melyek a helyes és előirt irányban haladnak, s melyek megkövetelik az ilyen testületek szellemi támogatását, eltekintve az anyagi eszközöktől, a melyek csak technikai és cselekvő dolgok.

Nem megyek messze. Itt vannak a hatalmas kultúregyesületek, melyek oly sok nemes czélt valósítanak meg. De annál dicsőbb eredményt fognak tudni felmutatni, ha a kisiparosok háliját is kiérdemlik, mi jele volna annak, hogy a kisiparosok szellemi élete fellendített.

Addig tehát, míg ezen remények teljesítései nem helyzetnek kilátásba s nem lépnek a valóság stádiumába, építeni kell azt a bástyát, mely a fel-fel törő akadályokat visszaverni lesz hivatva, s ez a bástya legyen a kisiparosok menhelye, hol biztonságban fogják érezni magukat.

Akkor lesz csak igazán öröm a kisiparosok szent ügyeivel foglalkozni, ha látni fogjuk, hogy az ige testet öltött.

Ki-ki ragadja meg tehát az alkalmat, hogy egy-egy kővel hozzájáruljon ama épülethez, melyből a kisiparosok szellemi műveltségének temploma lesz majd és abban a hazafias érzület az oltár.

Hiszen a kellőleg kiképzett kisiparos osztály, az ország legerősebb és legmegbízhatóbb támasza és talpköve.

UJDONSÁGOK.

Gyulafehérvár, 1905. január 5.

— **Személyi hír.** Majláth Gusztáv Károly gróf erdélyi püspök úr f. hó 6-a körül Rómába a pápa látogatására indul s jelen lesz azon az ünnepélyen, melyen X. Pius pápa a három kassai vértanút 1905. jan. 15-én boldoggá avatja, mivel a kassai hithősök egyike Pongrácz István Alvinczen született és Kolozsváron végezte iskoláit. Éppen ezen okból elrendelte, hogy 8-án körlevelét, mely a kassai vértanukról szól, a templomban felolvassák, 14-én este az Oltáriszentség kitételével vesernyét tartanak, az esteli harangozás után egy negyed óráig az összes harangokkal harangozzanak és 15-én a lehető legnagyobb ünnepélyességgel folyjon le az isteni tisztelet.

— **Kinevezések és áthelyezés.** A m. kir. pénzügyminiszter a nagyenyedi adóhivatalhoz Sefcsik Pál máramaroszigeti adóhivatali tisztet adóhivatali segéddé; a m. kir. földmívelésügyi miniszter a folyam- és kulturmérnöki hivatalok egyesített létszámában dr. Sebesi János Miklós fizetéstelen kir. segédmérnököt végleges minőségű kir. segédmérnökké; — a vallás és közoktatásügyi miniszter Bakó Irmát a vizaknai állami kisdé-óvódához kisdéóvónővé nevezte ki. Veres István abrudbányai tanítót pedig a nagyenyedi állami elemi iskolához jelen minőségében áthelyezte.

— **Nagy Károly** erdőtanácsosnak ő felsége a király a főerdőtanácsosi czimet és jelleget díjmentesen adományozta.

— **Török Bertalan** országgyűlési képviselő tiszteletére tövisi választói decz. 27-ikén lakomát rendeztek, melyen jelen volt Szász József alispán, Lázár István tanár, Deli Ödön rkath. plebános, Imreh József főszolgabíró, Nagy Pál szolgabíró, Czirner Akos vármegyei jegyző, Jancsó Sámuel állomásfőnök stb.

Az ünnepelt azonban nejének betegsége miatt nem mehetett el a lakomára.

— **Himen.** Matskássy József a gyulafehérvári r. k. elemi iskola derék tanítója m. év decz. 24-én tartotta eljegyzését Kolozsvárt Veress Ilka kisaszszonnyal. Isten áldása legyen a megkötendő frigyen!

— **A vöröskereszt kalikó** multságára az erkélyszékek számozva vannak s összesen csak 40 drb. székre adatik ki jegy. A kik tehát az erkélyre akarnak jegyet váltani, tanácsos, ha mihamarább megváltják jegyüket: 1—20 szám Rozner Lázár és 21—40 szám Papp György kereskedésében kapható. Az 1-ső szám az erkély ebédlő felől való oldalán kezdődik s az utolsó 40. szám van az erkély ajtajánál.

— **Képviselő-jelöltek Alsófehérmegyében.**

A „Közérdek szerint vármegyénkben ezek a képviselő-jelöltek: *Alvinczen Szócs* Pál szabadelvű, *Abrudbánya-Verespatakon* Rosenberg Gyula, *Gyulafehérváron* dr. Mohay Sándor, *Magyarigenben* dr. Werner Gyula, *Marosujvárott* gr. Bethen Sándor, *Nagyenyeden* Török Bertalan és *Vizaknán* dr. Há-mori László. Mindnyájan szabadelvűek. Alvinczen szóba került néhány ellenzéki név is, de azok fellépte nem bizonyos, Magyarigenben szóba hozták dr. Mayer Ödön ügyvédet is, de ez alaptalannak bizonyult, Nagyenyeden pedig br. Wesselényi Istvánt és br. Bánffy Ferencz ellenzéki jelöltek nevét emlegették a lapok, de a hírek alaptalannak mutatkoznak. Itt említjük azt is, hogy valakinek egyik budapesti ujságban tetszett Felszeghy Lajos dr. ügyvédet Gyulafehérváron felléptetni, de ez ellen maga a jelölt tiltakozik.

— **A gyulafehérvári izr. jótékony nőegylet** mint értesülünk f. évi január hó 15-én, a városi vigadóban tánczezel egybekötött műsoros estélyt rendez, mely alkalomra Kassai Károlyt a kolozsvári nemzeti színház jeles művészt is meghívta. A kiváló művészekkel és ízléssel összeállított részletes programot a meghívóval együtt lapunk jövő számában közölni fogjuk.

— **A farsangi multságok között** előkelő helyet fog elfoglalni a gyulafehérvári kereskedő ifjúság műsoros táncestélye, a melyet február 4-én tartanak az Európa szálló disztermében. Bár még nem ismerjük a műsort, de értesültünk róla, hogy az gazdag és változatos lesz. Szavaltat, felolvasás, ének, melodráma, magánjelenet, dialog és zene képezik a műsor pontjait, a szereplők között pedig Bartalis József, Bihari és Resch főgimn. tanárokat, Baumann Nándort, Petri Vilmost, Grund Albertint, Krüger Lenkét, Weisz Gizikét és Weisz Helénkét halljuk említeni. Lapunk következő számában a teljes műsort közölni fogjuk. Felhívjuk a figyelmet már előre is a jótékonyezélű és valóban érdekesnek ígérkező multságra, melyet pártolni azért is kötelességünk lesz, minthogy a jövedelem felét az árvaháznak juttattják.

— **A IV. népszerű előadás** jan. 8-ról 15-re marad arra való tekintettel, hogy 8-án d. u. szentségimádás van, este pedig kalikó bál s így a közönségre nagyon terhelő lenne még az előadásra is elmenni. Előre is jelezzük, hogy a következő előadó: Riszner Ödön főgimn. tanár.

Angol Panama Erdélyben.

Mult év tavaszán e czim alatt a „Pesti Hírlapban“ közlemények jelentek meg, melyek szerint egy angol szövetkezet koholt váltók segélyével poton áron megszerezte a fericselekerői aranybányákat és a magyar részvényeseket Dr. Mayer Ödön gyulafehérvári ügyvéd jogi segélyével milliókat érő vagyonukból kiforgatták, mely cselekmények kiderítésére a bünvádi eljárás folyamatba tétetett.

Mint értesülünk, ez ügyben a kir. ügyészség a nyomozatot megszüntette, mert a feljelentés adatai egytől-egyig valótlannak bizonyultak. Megállapította a kir. ügyészség, hogy a panaszló részvénytársaság 150000 font sterling = 3.800.000 korona névleges alaptőkével alakult 1886. évben, melyre azonban egy fillér sem lett befizetve, hanem mindjárt adósságcsinálással kezdték meg az üzletet és sikerült 1903. évig angoloktól rendre mintegy 40000 fontot = 1.000.000 korona kölcsönt kapni, amely adósságért árvereztetett el azután a sokkal csekélyebb értékű bányavagyon, melyet a panaszló részvényesek még 200000 koronában sem akarták átvenni, pedig az angol hitelezők kínálva-kinálták őket. Végeredményben tehát az angolok egy millió koronán felüli köve-

telésükért, melyre 1898. évtől egy fillér kamat sem fizettetett, kaptak egy bányát, mely talán még 200000 koronát — és még őket vádolták csalással. Felebbezés folytán a kolozsvári kir. főügyészséghez került az ügy, mely az ügyészségi határozatot panaszosokra nézve lesújtó indokollással hagyta helyben. — Megállapítja, hogy büns manipulációnak legcsekélyebb gyanuja sem forog fenn és hozzáteszi:

„Ha nem így volna, akkor elsősorban épen az első helyen nevezett panaszló Gerő Bertalan ellen kellene a nyomozatot hűtlen kezelésért elrendelni, mert ő is szintén aláírta ezen váltókat, pedig ő a bányatársulatok évi fizetéssel javadalmozott igazgatója volt és 1902. szeptember 5-én kelt valódinak elősmert levele szerint, már megelőzőleg jól tudta a váltók kiállításának czélját.“

Dr. Mayer Ödön eljárásának correct voltára nézve az indokolás következőket tartalmazza:

„mert panaszlók egyike sem állítja, hogy akkor, a mikor az említett 2 váltó érvényesítésénél a „Hungarian Syndicat“ megbízásából, mint ügyvéd eljár, a Syndicatus és Whitliser állítólagos összejátszási, károsítási czélzatáról tudomással birt volna, sőt panaszló Gerő Bertalan egyenesen megengedi, hogy Dr. Mayer Ödön kezdetben a váltók érvényesítésekor teljes jóhiszeműséggel jártel; azonban szerinte 1903. szeptember havában kezdődik nevezett ügyvéd rosszhiszeműsége, mert ő: Gerő Bertalan akkor értesítette arról, a mit önmaga szintén csak akkor tudott meg: hogy a részvényesek megkárosítása czéloztatik. Ugyde akkor már az egész eljárás befejezve, az árverések jogerősök lévén, Dr. Mayer Ödön ellen még akkor sem forogna fenn a jogos vádlásra alap, ha ügyfeleire nézve e váltókkal kapcsolatban csakugyan megállapítható volna valamelyes a büntető törvénybe ütköző cselekmény és ő ezt utólag csakugyan megtudta. Ezen utólagos tudomás az eljárás folyamata közbeni kétségbe sem vont jóhiszeműségét nem vonhatjale.“

— **Az alsófehérmegyei történelmi, régészeti és természettudományi** társulat választmánya 1904. decz. 30-án ülést tartott. Az elnöklő Ujfalu ssy József dr. alelnök megnyitván a gyűlést, kifejezte, hogy a közgyűlés előkészítése végett hitta össze a választmányt. Kóródy Péter dr. titkár jelentése szerint a könyvtárak és múzeumok országos szövetségének temesvári gyűlésén a társulatot Cserni Béla dr. múzeumőr képviselte; a könyvtárak és múzeumok főfelügyelősége 1903. évi jelentését, Temesvár sz. kir. város pedig nyilvános könyvtárának két kötetes czímjegyzékét küldötte meg; továbbá a dévai régészeti társulat decz. 21-iki közgyűlésére a társulatot meghíván, titkár a közgyűlést táviratilag üdvözölte, a múzeumok és könyvtárak igazgatósága az itteni múzeum kibővítésére 8000 korona építési segélyt eszközölt ki és végül az 1904. évi társulati évkönyv k. b. jan. 20-ikára készen lesz. Ez utóbbi jelentés alapján a választmány a közgyűlést 1905. jan. 28-án d. u. 4 órára tűzte ki, melynek a szokásos tárgyszorozata lesz s melyen Imets F. Jákó apát-kanonok érdekes dolgokat fog felolvasni. Az egyesület pénztárosa Frölich Gyula nagy elfoglaltsága miatt állásáról lemondván és a pénztári ellenőr Polonyi Gyula a városból elhelyeztetvén, helyök betöltése is a közgyűlés feladata lesz. Kiléptek a társulathól: Varga Sándor, Verespatak községe és La Borda Kálmán. A múzeumőr, dr. Cserni Béla a következőket referálta: 1. A társulatba léptek: Révész Arthur a villamos telep könyvelője és Rieszner Ödön főgimn. tanár. 2. Ajándékok adtak a múzeumnak: Kozmutza Hermil főhadnagy 1 drb. Hadrianus-féle ezüst pénzt; Novák Ferencz polgármester 1 drb. török-arany pénzt és 1 drb. római bronz pénzt; Kádó Miklós poklosi lelkész 1 drb. bélyeges római téglát, 2 drb. téglamozzaikat, 1 drb. amphora aljat, 1 drb. római korsót, egy középkori fésűnek felső diszes részét, 1 drb. lengyel és 5 drb. osztrák rézpénzt; Zeyk Gábor birtokos 2 drb. római lópatkót Kiscsákljáról; Szechowski Richárdné úrnő 1 drb. római márvány széket; dr. Kóródy Péter theol. tanár márvány mozaik darabkákat, Schützner hadnagy 1 drb. bankjegyet, 2 drb. rézpénzt, 1 drb. ezüstpénzt, 1 drb. gyűrűt, 1 drb. pecsétnyomót, melyek mindenike török és 1 drb. római bronzpénzt. Deutsch

Manó tkpt. vezértitkár 1 drb. száz frtos Kossuth-bankót; Kiss István adóvégreható 1 drb. magyar ezüst pénzt 1648-ból és végül Hanoe Ferencz iparos 1 drb. amerikai bronzcentet, 5 drb. bányit, 5 drb. német fillért és 2 drb. osztrák részpénzt. 3. A katonai gyakorló téren talált római házat kiásatta s a közönség azt nagy mértékben látogatta, azután pedig minden értékes dolgot a muzeumba szállított. 4. A muzeumot 1904. év decz. 30-ig 2216 egyén látogatta meg. 5. Azon megbízatást, hogy a muzeum udvaron a szabad ég alatt álló tárgyak részére ideiglenes szint készítsen, azon oknál fogva nem teljesítette, mert értesült róla, hogy a főfelügyelőség a muzeum kibővítésére 8000 koronát utal ki s ennek igénybe vételével az ideiglenes szint lebontani kellett volna. A muzeumőr indítványait: 1. Kéressenek fel a helybeli összes pénzintézetek, hogy a jövedelmekből a muzeumot az idén is részesítsék; 2. A természetrajzi muzeum beállítása az idén indíttassék meg és a megígért segély erre keressék ki; 3. A muzeum a társulat hosszú néve helyett rövidesen apulumi muzeumnak neveztesse: mind elfogadtatott. A pénztárba a múlt évi maradvánnyal együtt bevételezt 2565.18 kor., kiadatott 2076.65 korona. Az alaptőke 1308.85 kor. A pénztárt vizsgáló bizottságot a választmány felhatalmazta a hátralékosak névsorának átvizsgálására és a további lépések megtételére.

Igen szép kérdező levél a tek. Szemlélő úrhoz. Tisztelt Szemlész úr! Nagy köszönettel olvastam a pohárköszöntőjét előadásunkról a Gyulafehérvári Hírlap múlt számában, hanem mégis engedje meg, hogy szegény együgyű ember lévén, kérdést intézzek kegyelmedhez, mert szavazatának egy-egy helye olyan homályos előttem. Pedig arany szavak azok, szivembe véstem minden betűjét s ha már ennyit tettem, legalább tudjam is minden szónak az értelmét, mert a tiszta munkát nagyon szeretem. Azt méltóztatott mondani: „Kegyet ne tőrjete, megalkuvást ne ismerjete.” Hát instálnám ezt talán világosabban. Mi az a kegy, amit ne tőrjünk? Van itt valahol olyan kegy, amittől félünk kellene? Aztán kivel, vagy kikkel ne alkudjunk? Mert itt ez alkalmatossággal csak a tiltott idővel kellett volna egy kicsit megalkudnunk. Az mondta t. i. Grösz Ármán, a ki igen okos fiú, hogy a katolikusoknak még karácsony második napján, nem szabad tánczolniok, jó lesz, ha ezt figyelembe vesszük. Hanem mi keresztények, — ha jól emlékszem a Szemlész úr is — úgy véltük, hogy nem mindent kell komolyan venni, mit a szentegyház beszél, már csak tánczoljunk, ha Isten éltet. És tánczoltunk is kivilágos-virradtig. Ugy tetszik tehát érteni, hogy majd husvét másodnapján se alkudjunk meg az egyház törvényivel, mert hát: „a haza mindenek előtt?” Meginstálnám tehát szépen, hogy ezen pái sorjaimra, — melyek, hogy friss és jó egészségben találják, szivemből kívánom — a Gyulafehérvári Hírlap következő számában egy kis felvilágosítással szolgálni ne terheltessek.

Egy műkedvelő.
Az esküdtbíróóság tagjai 1905-re. A gyulafehérvári kir. törvényszéknél az esküdtbíróóságokról szóló 1897. évi XXXIII. tcz. 14 és 15. §-ai értelmében alakított bizottság folyó év november 24. és 25. napjain tartott ülésben a jövő 1905. évre a rendes és helyettes esküdtkeket kiválasztván, I. rendes esküdtkekké lettek: Adorján Elek ügyvédjelölt, Albrechtovics Antal iparos, Albu György gör. kel. lelkész, Aszalos György ev. ref. lelkész, Ávéd Jákó nyug. igazgató, Bakó Károly okl. kőműves, Balla Béla iparos, Balogh János mérnök, Barabás Károly magánzó, Barát Sándor ifj. iparos, Barsay Gábor nagybirtokos, Baricz Viktor nyug. körjegyző, Bartha Demeter földbirtokos, Bartók Dénes ev. ref. lelkész, Baruch Jenő földbirtokos, Batta Bertalan földbirtokos, Bauer Antal iparos, Baumann Arnold iparos, Bálint János műtakács, Báthory Gyula főgymn. tanár, Bedőházy Pál gazdatiszt, Belle László gazdatiszt, Benedek Károly ev. ref. lelkész, Benkő Ákos okl. gazdász, Benyovics Mór terménykereskedő, Biró Pál unit. lelkész, Biró Sámuel gazdatiszt, Borsos Albert birtokos, Bota László gazdatiszt, Budowszky János iparos, Csalah Kálmán nyug. pü. főbiztos, Csávássy József ügyvéd, Csekme Ferencz földbirtokos, Cseresznyés Ödön ev. ref. lelkész, Csont Károly ny. tszéki írnok, Csorbea Lőrincz gör. kel. lelkész, Dancs Mózes gazdálkodó, Dávid István birtokos, Debreczeni Viktor gazdatiszt, Deutsch Mátyás birtokos, Dezső Dénes gazdálkodó, Dobolyi Zsigmond birtokos, Duma Elek földbirtokos, Eisikovits Zsigmond könyvelő, Elekes Károly nyug. főgymn. tanár, Fazakas Árpád gazdatiszt, Fekete József gazdatiszt, Fekete Mihály iparos, Fenichel László kereskedő, Fesztinger Dávid kereskedő, Finna Aladár gazdatiszt, Finna Antal földbirtokos, Floreszku Miklós földbirtokos, Folbert Tamás iparos, Fonyó József iparos, Fried Ignác birtokos, Frink János gör. kel. lelkész, Garda Kálmán dr. ügyvéd, Gábor Mi-

hály bérő, Gáspár János nyug. várm. főjegyző, Gegő Károly birtokos, Gidáli Lajos kereskedő, Glück Adolf nagybirtokos, Gocsman József gazdatiszt, Graef János ifj. kereskedő, Grün Géza kereskedő, Harmath Miklós kereskedő, Hentes Iszaila gör. kel. lelkész, Herbert Gyula kereskedő, Horváth Pál bankigazgató, Irieszku Irimiás, gör. kel. lelkész, Jakab Károly ev. ref. lelkész, Jancsó Lajos ev. ref. esperes, Jonás Dávid birtokos, Jónás Jenő bérő, Kapitány Emil gör. kel. lelkész, Katona Lajos ifj. iparos, Kaufmann Gyula kavicsbánya tulajdonos, Kádó Miklós gör. kel. lelkész, báró Kemény Gerő nagybirtokos, báró Kemény Simon nagybirtokos, Kolbasi Konstantin bérő, Kolumbán János ev. ref. lelkész, Kolumbán Lőrincz birtokos, Komsa Sándor nyug. tanító, Koncz Albert birtokos, Kormos Károly birtokos, Kovács József gyógyszerész, Kovács Pál birtokos, Kun Gyula iparos, Lázár Albert bérő, Lázár György gör. kel. lelkész, Lázár István főgymn. tanár, Lázár Károly iparos, Lőrincz István iparos, Lözing János kereskedő, Marcelár Sándor gazdász, Majór János urad. intéző, Mánium Gyula dr. ügyvéd, Marián Miriton földbirtokos, Málnásy Károly ev. ref. lelkész, Máté István iparos, Mendel Jakab szeszgyáros, Molnár Lajos birtokos, Mór Károly ev. ref. lelkész, Muntján Viktor bankhivatalnok, Muresán Jakab gymn. tanár, Müller Jenő dr. ügyvéd, Nagy Domokos ev. ref. esperes, Nagy Samu dr. ügyvéd, Nesztor Viktor gyógyszerész, Neumayer Mihály földbirtokos, Nikora Basil gör. kel. lelkész, Nisztor Vaszília gör. kel. lelkész, Oroszán Basil gör. kel. lelkész, Pap Antal birtokos, Papp János gyógyszerész, Pataki János gör. kel. lelkész, Pataki Márton birtokos, Pataki Sándor nyug. tanító, Pálfi Dezső urad. intéző, Pánte Jenő gymn. tanár, Pescha Frigyes birtokos, Pongrácz Simon tptári könyvelő, Popa János gör. kel. lelkész, Preczup Gábor gymn. tanár, Rácz János dr. gymn. tanár, Rádes Dávid urad. főerdész, Ráfael Sámuel földbirtokos, Rákossy Gyula földbirtokos, Reikhl Lipót magánhivatalnok, Reithoffer Alajos ifj. építész, Róndi János dr. ügyvéd, Ruszán János birtokos, Salamón Samu bérő, Salamon Sámuel bérő, Salamon Simon birtokos, Schieszl Károly gyógyszerész, Schneider János, gazdatiszt, Schler Tamás urad. főerdővéd, Sikó Árpád birtokos, Simon László urad. intéző, Sinberger Salamon kereskedő, Solymosi Károly ev. ref. lelkész, Spangenberg Gyula iparos, Stefáni Sándor gazd. intéző, Szakács Gyula gazdatiszt, Szalay Pál birtokos, Szalánczy Jenő birtokos, Szalma Lajos ev. ref. lelkész, Szatmári Pál birtokos, Szántó Károly jószágigazgató, Székely György birtokos, Székelyhidi Viktor birtokos, Szilágyi Géza birtokos, Szilágyi Leopold bérő, Szöllösi Károly birtokos, Szucs Valér szentszéki jegyző, Szücs Elemér főisk. erdész, Tangel József kereskedő, Telegdi Árpád iparos, Teleki Ádám gróf nagybirtokos, Teleki Árvéd gróf nagybirtokos, Tóth Lajos birtokos, Tóth Sámuel gazdatiszt, Tunyogi János ev. ref. lelkész, Turzai Mihály gazdatiszt, Tuzson Gyárfás birtokos, Vallner Péter bányamérnök, Váro Ferencz főgymn. tanár, Vees Gábor főgymn. tanár, Veress Sándor ügyvéd, Vinczellér János gör. kel. lelkész, Vinczenti Miksa birtokos, Virág János kereskedő, Weinrich Frigyes ev. luth. lelkész, br. Wesselényi Ferencz. dr. birtokos, Winkler János ifj. kereskedő, Zajzon Béla gazdatiszt, Zöld József gazdatiszt.

II. helyettes esküdtkekké lettek: Czirlea József vállalkozó, Czirlea S. Péter kereskedő, Cserny Béla dr. nyug. gymn. tanár, Deutsch Géza könyvelő, Emmánuel Győző dr. ügyvéd, Fehér Sándor iparos, Fried Albert vállalkozó, Fried Ármán dr. ügyvéd, Frölich Gyula gyógyszerész, Fuchs Nándor kereskedő, Gál Béla dr. ügyvéd, Glück Ignác gyáros, Grund József kereskedő, Grün M. Lipót kereskedő, Gwardazon József nyug. trvszéki bíró, Haas Vilmos vendégfog. Hirling Lajos vállalkozó, Homolay Károly iparos, Jónás László vállalkozó, Kádár Miklós pénztárnok, Kelen Henrik kereskedő, Koháry Endre nyug. postatiszt, Kohn Ferencz iparos, Kóródy Imre számvevő, Knopf Jakab vállalkozó, Kárpiss János tanár, Lobstein Samu kereskedő, Löw Károly birtokos, Löw Emil vállalkozó, Majláth Ferencz jószágigazgató, Marcsák János dr. ügyvéd, Mendel Izrael vállalkozó, Mendel Lipót földbirtokos, Mendel Manó földbirtokos, Merlák József dr. ügyvédjelölt, Mihály Salvator ügyvédjelölt, Muntján János ügyvéd, Müller Lajos iparos, Nagy Endre gyógyszerész, Pap Alajos kereskedő, Papp György nyomdász, Patitia Rubin id. ügyvéd, Pápi Viktor iparos, Petrás Ferencz kereskedő, Péter János dr. gymn. tanár, Pintér Sándor birtokos, Reinfeld Samu kereskedő, Rosner László kereskedő, Róth Ernő iparos, Rozor Publius birtokos, Schäser Ferencz kereskedő, Schlesinger Herman kereskedő, Schreiber Albert kereskedő, Schuller Lajos vállalkozó, Springer Adolf fogorvos, Stern Henrik gyáros, Szentmiklósy Jenő nyug. gymn. tanár, Táth János iparos, Ungár Béla kereskedő, Willersdorfer Ferencz iparos.

Kocsis Miklós s. k.
kir. törvényszéki aljegyző.

Nemes Sámuel s. k.
kir. törvényszéki elnök.

— **Nyilvános számadás.** Karácsony másodnapján rendezett műkedvelői előadásból befolyt 400 kor. 10 f., kiadás volt 266 kor. 96 f., maradvány 133 kor. 14 f.

ERDÉLYI MÚZEUM

287 * 1907. SZPT. 30.

fillér, mely összegből 50 kor. a szegény tanulók felruházására lett fordítva. A fennmaradt összeg pedig a műkedvelők alapjához csatoltatott. A pártoló közönség ezuttal is fogadja a leghálásabb köszönetét a műkedvelőknek.

— **Bor-, szesz- és husfogyasztási adó.** Hirdetmény. Gyulafehérvár sz. kir. város tanácsa által ezenel közhírré tétetik, hogy Gyulafehérvár sz. kir. város a m. kir. kincstártól 1905-ik évre feltétlenül, 1906. és 1907-ik évekre feltételes joghatállyal az állami borital és husfogyasztási adókat megváltotta s ugy ezen valamint az alább részletezett s kitüntetett bor, hus és égetett szesz-szesitalok és folyadékok után fizetendő városi bor, hus illetve szeszfogyasztási adópótlékok beszedési jogát Gyulafehérvár sz. kir. város területén 1095-ik év január hó 1-től kezdve házilag fogja kezelni s azok házilag leendő kezelésével a városi képviselőtestület utólagos jóváhagyásától feltételezetten alólírott tanács által helyi lakos Löw Károly városi képviselő bízott meg. A borfogyasztási városi adópótlék az 1887. évi XLVII. t. cikkhez mellékelt árszabás szerint borfogyasztási adó 20 %-kát, a husfogyasztási adópótlék amaz árszabás szerinti husfogyasztási adó 25 %-át teszi. A szeszfogyasztási adópótlék az olyan égetett szesz-szesitalok s folyadékok után, melyeknek alkohol tartalma a közönséges százfokú szesz-mérővel közvetlenül megállapítható, hektoliterfokonként 10 fillér, az oly szesz-szesitalok után pedig, a melyeknek alkohol tartalma a közönséges százfokú szesz-mérővel közvetlenül meg nem állapítható, literenkint 8 fillér. Felvitatnak tehát a városi fogyasztási adó pótlékok fizetésére kötelezettek, hogy ezen adópótlékokat is a fentebb megnevezett városi kezelőnél pontosan s a szabályrendelet következményei terhe alatt fizessék be. Gyulafehérvár sz. kir. város tanácsának 1904. évi december hó 30-án tartott rendes üléséből. Novák polgármester. — Ezen hirdetést azon észrevétellel közöljük, hogy a hatóságnál az adóbefizetés módozataira vonatkozó hirdetmény megtalálható s a kit érdekel, ott elolvashatja.

— **Új szárnyvonal.** A Marosújvár-székelycsárdi kincstári sóbánya-iparvasut jan. 1-ével a nyilvános forgalomnak is átadotván, a „Marosújvár” czimen eddig ismert megálló helyet beszűntették és „Maros-Veresmart” czimen új megálló helyet nyitottak meg.

— **A Zoltán-féle csukamájolaj** azért örvendő oly nagy elterjedésnek, mert tápereje igen nagy s a gyermekek, valamint felnőttek szívesen veszik be. Páratlan szer különböző gyermekbetegségek elhárítására, mert a gyermekek erejét és ellentállóképességét növeli. Üvegje 2 korona a gyógyszerárakban.

— **Új napilap Kolozsvárt.** Független politikai napilap indul meg Kolozsvárt e hó 25-én: Napló czimen. Az új lap főszerkesztője: dr. Óvári Elemér; felelős-szerkesztője: Szász Ödön, — s minden nap korán reggel jelenik meg bő tartalommal.

— **„Millennium”-telep Nagyösz.** Egyik gazdasági ág sem fizet úgy, mint a szőlőművelés. Az állami felügyelet és állami segélyvel létesített „Millenium”-telep a legmegbízhatóbb ötvány beszerzési forrás; ezen ötványtelep ma a legnagyobb és legüzemképesebb az országban. Ezen mintatelepe Buding Károly tulajdonos szakavatott vezetése mellett az ország legjobb szervezeti szőlőtelepévé fejlődött, miről tanuskodják a következő közjegyzőileg hitelesített Bizonyítvány. (B. H.) Alulírottak ezennel igazoljuk, hogy Buding Károly nagyöszlakos, földbirtokos, a „Milleniumtelep” tulajdonosa 1027 drb. „Elismerő és hálanyilatkozat”-ot mutatott fel előttünk, nemcsak Magyarország minden vidékéről, hanem sokat a külföldről is. Az elismerő nyilatkozatok tartalmából arról győződünk meg, hogy Buding Károly teleptulajdonos vevői közé sorolja nem csak a legelőkelőbb uradalmakat, hanem gazdasági egyesületeket, hegyközségeket, szövetkezeteket, erkölcsi testületeket, társaságokat s igen nagy számban magán-szőlőbirtokosokat is, kik közül — mint arról más személyesen meggyőződhetik — számosan 50,000, 100,000, 200,000 drbos tételekben szerezték ugyancsak a felmutatott nyilatkozatok alapján legnagyobb megelégedésükre szőlőszeti terményszükségletüket. Mindezek valódiságáról kész örömet teszünk tanubizonyosságot. Temesvár 1904. évi augusztus hó 19-én. Schadeck Mihály s. k. Maschek Brunó s. k. (B. h) Az általam alulírott helyen és napon 873/104. ügyszám alatt felvett jegyzőkönyv alapján ezenel bizonyítom, hogy az általam személyesen ismert Schadeck Mihály ur takarékpénztári igazgató, szabadfalui lakos és Maschek Brunó ur jogszigorló temesvári lakos fennebbi bizonyítványt előttem sajátkezüleg irták alá. Kelt Temesvárott, (1904). ezerkilencszázszáznegy évi augusztus hó (19) tizenkilenczedikén. Susich Mihály s. k., mint Dr. Telbisz Imre temesvári kir. közjegyzőnek

a temesvári közjegyzői kamara 569/1903. számú rendvényével kirendelt helyettese. (P. H.)

— **A D. K. E. sorsjátéka.** A Széll Kálmán, Pallaviczini Ede ögróf és Rákosi Jenő vezetése alatt álló Dunántúli Közművelődési Egyesület tudvalevőleg nagy sorsjátékot rendez 60000 korona nyerevény-nyel. A két főnyereményt már kiszemelte a K. m. m. e. r. Erő miniszteri tanácsos vezetése alatt álló bizottság és e 50000 korona, illetőleg 10000 korona értékű díszes ékszerek egyelőre közszemlére tettek ki Lipp Gyula ékszerésznél (Budapest, IV. Koronaherceg u. 10 sz.) A nyereménytárgyak sorában a Franklin-Társulat értékes könyvkiadványai is szerepelnek, s azokról a társulat Bpest, IV. Egyetem u. 4. sz. alatt rendez kiállítást.

— **Szociális károk** leginkább betegségnél mutatkoznak. Így pl. a vagyontalan tüdőbajos hosszabb időre nem hagyhatja foglalkozását, hogy üdülőhelyen keressen gyógyulást. A kémiai tudománynak sikerült tüdőbajok ellen egy hatalmas szert feltalálni. Ezen szer, a „Sirolin“, gyógyítja a tüdőbajt, a nélkül, hogy a beteg kénytelen volna rendes foglalkozását beszüntetni. Napi 3—4 teakanálnyi „Sirolin“ bevétele után a betegségi tünetek lassankint elmúlnak és emelkedik fokozatosan az étvágy.

— **Egészséges gyermekek.** Korunk oda irányul, hogy beható és általános felvilágosítások által a gyermekek egészséges fejlődését gátló, elhibázott táplálkozási módot kiküszöbölje. Ennek a törekvésnek eredményeképpen ma már nagyrészt semmiféle szesztartalmú italt, mint bor, sör stb., nem adnak a gyermekeknek. Mégis kevés figyelem fordított arra, hogy a tea, valamint a coffeint, tehát mérget tartalmazó babkává ép oly ártalmas ifjúságunknak, mint a szeszes ital. Utóbbi időben egy híres orvos és tudós ismételtén úgy nyilatkozott, hogy 14 éven aluli gyermekeknek egyáltalán nem volna szabad babkát adni. Ehhez a kijelentéshez előkelő hygienikusok szigorú óvásainak egész sora csatlakozik, többnyire utalással arra, hogy már egy évtized óta olyan maláta kávé állítanak elő, mely ízével és zamatjával az idegizgató babkát teljesen pótolja, s melynek jöltevé egészségi hatását nem lehet eléggé megbecsülni. Aki nem tudja magát elhatározni arra, hogy a család felnőtt tagja számára ezt a Kathreiner cég által előállított maláta kávé babkává hozzáadás nélkül használja, az ne sajnálja a fáradságot legalább gyermekeinek azt tisztán és erősen készítve adni. Itt említjük fel, hogy sok évi tapasztalat szerint a Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé gyermekeknek a legzsengőbb korban is, a mikor a tiszta tejtől gyakran undorodnak, igen egészséges hatása, s hogy azok azt kellemes íze miatt, mindig nagyon szívesen isszák. Az eredmény még soha nem maradt el. A fejlődés korszakában a vérszegénység, sápkór, éjjeli izgatottság, gyöngeség és nyomorúságos növekedés igen hatásosan leküzdhető, az annyira szükséges tejjel kapcsolatban, a Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé által, mert ez könnyen emészthető, tápdús és vérképző. De csak a „valódi“ Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé bírja azokat az előnyöket és azt a kellemes zamatot, mely őt oly előnyösen kitünteti. A bevásárlásnál hanyagoljuk kifejezetten a „Kathreiner“ nevet, kérjük az eredeti csomagokat Kneipp páter arcképével és ne fogadjunk el nyitva mérlegelt silány pirított gyártmányokat, vagy másképpen csomagolt értéktelen utánzatokat.

— **A „Fiumei kávébehozatali Társaság“** kolozsvári fióktelepe Mátyáskirály-tér 12. szállít bérmentve és vámentesen eredeti fiumei árakban kávé, teát, rumot, liqueuröket, csokoládét, cacaót. „Kávé“ lapot ingyen küldünk.

— **Sajtóhíra.** Mult számunk vezető cikkének 11-ik sorában „eső“ helyett „erő“ olvasandó. Ugyanitt a harmadik bekezdés 6-ik sorában. „Ez utóbbi nélkül“ így javítandó: „Ez utóbbi jó-sága nélkül“.

I R O D A L O M.

Új szépirodalmi hetilap.

Az Élet címmel új szépirodalmi hetilap indult meg. Tulajdonképpen régi, de azért mégis új. A Képes Családi Lapok-ról van szó, amely immár a XXVII. évfolyamra lépett és ezt az új évfolyamot olyan gyökeres és bizonyára mindenkinek kedves változással kezdi meg, amely egészen újjá avatja ezt a szépirodalmi folyóiratot. A lap Az Élet címmel folytatja pályafutását, új címmel, új szerkesztőséggel, új elvekkkel, új és modern besztással és kiállítással. Az Élet (Képes Családi Lapok) ezentul szorosabban simul a mindennapi élethez, írásban és képben bemutatja az aktuális dolgokat és így természetesen fölöleli a politikát is, amely a legállandóbb aktuális. Az újalakított lap szerkesztőségében a legismeretebb írókkal, legnevesebb művészekkel, minden

számában egész sereg aktuális, művészi képpel szolgál és közöl legalább két-három novellát, több verset, állandóan két regényt, külön rovatot szentel a hét eseményeinek, úgy a fővárosiaknak, mint a vidékieknek, a művészeknek és irodalomnak, a közgazdaságnak, szőlőbőven és alaposan a divatról, az egészségápolásról, mindenkinek fölvilágosítást ad minden kérdésre, szóval senkisémet veheti kezébe Az Élet-et, anélkül, hogy valami, őt érdeklő frissen, elmésen megírt közleményt ne találna benne. Az Élet tehát rászolgál a nagy közönség pártfogására. Az ára olcsó: negyedévre csak három korona. A kiadóhivatal (Budapest, Múzeum-körút 7., földszint) szívesen szolgál mutatványszámmal. Az előfizetők azonkívül havonként még egy-egy regényt is kapnak ingyen. Őszintén ajánlható ez a szép, magas színvonalon álló szépirodalmi folyóirat minden családnak.

Tudnivalók a képviselőválasztásokra.

A választási törvény ismertetése a kuriai bírásokból vett magyarázatokkal, írta Sáfár László, kiadta a „Pallas“ irodalmi intézet. A képviselőválasztások közeledésével égető szükségét pótol ez a munka, amely nemcsak a választások által közvetlenül érdekeltet: a jelölteket, pártvezéreket, választási elnököket, hatósági közegeket, hanem egyáltalában az egész közönséget is népszerű formában tájékoztatja arról, hogy miképp magyarázza a Kuria a választási törvényt. A vastag, 5 ívből álló füzet megrendelési ára füzeve 1 kor. 50 fill., kötve 2 korona. Bolti ára nagyobb lesz.

A „Budapest“

című képes politika napilap újkor immár a huszonkilencedik évfolyamába lépett. Az országos függetlenségi és 48-as Kossuth-párt hivatalos organuma a „Budapest.“ Kossuth Ferencz a függetlenségi-párt vezére kizárólag a „Budapest“-ben teszi közzé nagybecsű politikai cikkeit. A „Budapest“ vezércikkeit Szatmári Mór felelős szerkesztő és Rátkay László főmunkatárson kívül az országos függetlenségi párt jeles tagjai írják. A „Budapest“ karácsonyi száma rendkívül gazdag tartalommal, ötvenhat oldal terjedelemben jelent meg. Kossuth Ferencz pártvezér, Szatmári Mór, Rátkay László, Rákosi Viktor, Illyés Bálint függetlenségi képviselők, Tábori Róbert, Ábrai Károly, Krudi Gyula, Lamperth Géza, Gyalui Farkas, Vértessy Gyula jeles írók dolgozatát közli a karácsonyi szám, amelyet ezenkívül számos kép díszít. Olvasóink figyelmébe melegen ajánljuk a függetlenségi eszmékért lelkesen küzdő és nagy gonddal szerkesztett napilapot. A legolcsóbb magyar újság a „Budapest.“ Előfizetési ára egy óra 2 korona. A „Budapest“ minden egyes előfizetője újesztendőkor egy díszesen kiállított nagy naptárt kap ajándéku. Mutatványszámmat kívánatra készséggel küld a „Budapest“ kiadóhivatala (Budapest, Sarkantyus-utca 3. sz.)

A „Szólószeti és Borászati Lap Naptára“

az 1905-ik évre megjelent, dús, tárgyilagos és értékes szakezikkével. Tartalmánál fogva valóságos szakkönyv ez, mely minden szőlőtermelőnek nagyon sok hasznos tudnivalót tartalmaz. A naptár ára 1 kor., s megrendelhető a szerzőnél: Maurer János, Kecskemét.

Nyilttér.

Minden háziasszony büszkesége a jó kávé.

Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávénak

egyetlen háztartásban sem volna szabad többé hiányoznia a mindennapi kávéval készítésénél.

o o o

Csak az eredeti csomagokat kérjük a „Kathreiner“ névvel és ne vásároljunk soha olyat, amelyet nyitva mérlegelnek.

Unz. Id. 160.

Báli-selyem 60 krajezártól kezdve méterenként, bérmentve és elvámolva házhoz szállítva. Dús mintaválaszték postafordultával.

Henneberg selyemgyár Zürich.

Dunántúli Közművelődési Egyesület

sorsjegyei

1284 nyeremény értéke

60.000 k o r o n a.

1 főnyeremény 30.000 korona ért.
2 főnyeremény 10.000 korona ért.

1 drb ára 1 kor. 11 drb ára 10 kor.

Huzás 1905. márczius hó 11-én.

Kapható mindenütt és a Cultur-egylet irodájában, Rökk Szilárd-u. 2.

Vidékre viszonteladók kerestetnek.

Nyavalyatörés.

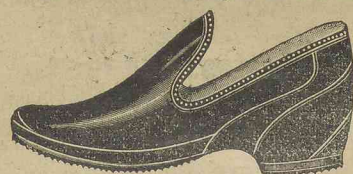
Ki nyavalyatörés, göres és más ideges állapotban szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a szabd. Hattyú gyógyszerár által Majna Frankfurt.

OCCASION.

Versenynélküli
bevásárlási
forrás.

A karácsonyi és újévi idényre a legszebb és legcélszerűbb meglepetés az egészség, azért ne mulassza el senki úgy magát, mint családját Galoschnival és hóczipővel ellátni, melyek esakis az általam képviselt egyesült Harburg-bécsi gummiárak gyártmánya az elismert legjobb és legolcsóbb.

Női Galoschni
2 K. 40 f.-től feljebb
Férfi Galoschni
3 K. 20 f.-től feljebb

Női hóczipők 7 kor.-tól feljebb

Férfi „ 8 „ „ kaphatók.

Továbbá rendkívülien leszállított árak mellett mindennemű cipők, csizmák, házi, reggeli cipők, lack és más legújabb báli cipők bámulatos olcsó árban.

Minden cipőhöz az annak fentartására szükséges legjobb paszta ingyen adatik.

Kizárólag csak

Schreiber Albert

nagy és elismert cipőraktárában.

A leghiresebb kötőgépek

házi és ipari célra

I. styriai kötőgépgyár

magyar képviselő

Budapest, VII. Erzsébet-körút 23.

részletfizetésre is kapható.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Varrógépek és kerékpárok raktára.

Fogl József Lajos.

A köbányai első magyar részvény serfőzde világhírű világos és barna
márciusi, királyi, duplamárciusi és udvari sőrei
valamint

Bürger Albert

marosvásárhelyi serfőzdéjének elismert kitűnő minőségű márciusi, korona és bajor módon főzött sőrei
kaphatók úgy hordókban, valamint palaczkokban is

Bürger Albert sörraktárában

az első magyar részvény serfőzde főraktára Gyulafehérvárt.

A palaczk sörök kívánatra paszteurizáltatnak, a mi által a palaczk sör több hónapon
keresztül kristálytisztán jég nélkül eltartható, amely körülmény kicsiny fogyasztás-
sal bíró korcsmárosok valamint magánfogyasztók részére is kiváló fontossággal bír.

A legfigyelmesebb és legpontosabb kiszolgálás.

Óh jaj!

Megfojt ez az
átkozott köhögés.

Köhögés, rekedtség és elnyálkásó-
dás ellen gyors és biztos hatásuak

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR” GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztillái
csakhamar meggyógyított!

Kapható Gyulafehérvárt: Fröhlich Gyula, Nagy Endre, Storfer Leó gyógyszerházakban.
Nagy-Enyeden: Kovács U. József, Papp János gyógyszerházakban

Szélhajtó görcscsillapító

Bibergeil-cseppek.

Egy étvágy csináló és az emésztést elő-
mozdító háziszser.

1 üveg ára 1 korona.

Kevesebb mint 2 üveg (Utánvétellel 2.50 K.)
postán nem küldetnek. Megrendelhető.

Bittner Gyula gyógyszerésznél.

Gloggnitz (Alsó-Ausztria).

Védjegy: „Horgony”.

**„A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

pótléka

egy régiónak bizonyult háziszser, mely már
több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító
szerek bizonyult közhívenél, csúznál és
meghűléseknél bedöröskölésköppen használva.

Figyelmeztetés: Silány hamisítványok
miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak
olyan üveget fogadjunk el, amely a „Horgony”
védjeggyel és a Richter cégjegyzékkel ellátott
dobozba van csomagolva. Ára üvegekben
80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván
minden gyógyszerházban kapható. — Főraktár:
Tőkés József gyógyszerésznél, Budapesten.

Richter gyógyszerháza
az „Arany oroszlánhoz”, Prágában,
Elisabethstr. 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

RETHY-féle

pemetefü czukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk
és határozottan RETHY-félét kérjünk, mivel
sok haszontalan utánzata van.

Egy doboz ára 60 fillér.

Csak RETHY-félét fogadjunk el!

Ujdonság!

Még eddig nem létezett

Ujdonság!

PROGRESS

EGÉSZSÉGI SZIVARKA HÜVELY

a legjobb világárú, mely a betegségek elhara-
pózását vagy származását megakadályozza,
mert a munka között a kéz által érintetlen
marad.

PROGRESS egészségi Szivarka Hüvely

önműködő módon a gép által teljesen elké-
szül, varratik, nyomatik, szopókával elláttatik
és a nicotint felszívó gyapottal készen kerül
ki a gépből.

PROGRESS egészségi Szivarka Hüvely

a legjobb papírból készül, mely nem alszik
el, enyhén füstöl és nicotinmentes.

Főraktár Gyulafehérvár részére:

Özv. Jakabffy Albertné cégnél.

A vidéken lakó családoknak

mellőzhetetlen

a higiénikus és teljesen szagtalan.
Gasz. és kir. szabadalmazott

szobakloset,

mely mint elegáns butordarab, bármilyen lakásban
elhelyezhető.

Betentető kocsik

Hyp. köpcseszé:

Bidettek és irrigatorok

Mosdó- és fürdőkádak.

pes árjegyzéket ingyen és bér-
mentve küld

GUTTMANN L.
closet-gyár

Budapest, IV., Városház-utca 2. szám
(Ko. suth Lajos-utca sarkán.)

PREISBUCH GRATIS

JORGÓ JÁNOS órás.

Gyári raktár **WIEN, III—4.**
Rennweg No. 75—B.

Levelezőlap elegendő, hogy gaz-
dagon illusztrált árjegyzékemet in-
gyen és bérmentve megkaphassa, olcsó bevá-
sárlás céljából. Az üzleti eljárás szigorúan tiszt-
ességes, rászédés teljesen ki zárva.

Órajavitási műhely.

Mindennemű zsebórára új rugó behelyezése
40 kr. Minden vásárolt vagy javított óráért kez-
séget vállalom.

Kivonat a nagy árjegyzékből:

7787 sz. Legolesőbb, legjobb strapáz-óra,
nikkel tokban, 36 órai járással: frt. 2.30
8039 sz. Valódi ezüst páncél-láncz frt. 1.—
7858 sz. Ezüst remontoir, dupla fedelű frt. 5.—
7989 sz. Ingaóra ütőművel, 2 sullyal,
130 cm. magas frt. 11.50
7029 sz. Jó ébresztő óra frt. 1.20
Sziveskedjék nevemre és házszámomra 75—B.
pontosan figyelni.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságu Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

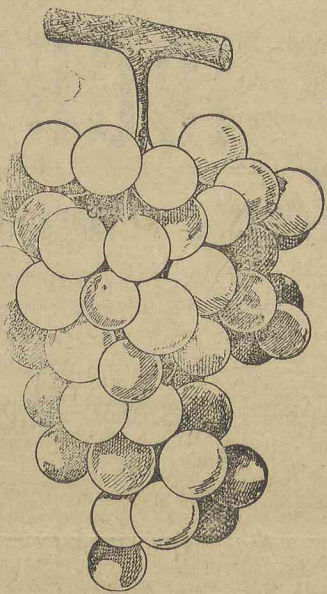
Brassói PORTLAND-CZEMENT-gyár

BRASSÓBAN.

Itt helyben kapható id. Misselbacher J. B. cégnél.

„Milleniumtelep“ Nagyősz.

Legolcsóbb árak!

Legolcsóbb árak!

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, a ki **ingyen** kéri Magyarország legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, a mely szőlőiskola állami segéllyel és állami felügyelet mellett létesült.

A közelgő országgyűlési képviselői választásokra szükséges

Z Á S Z L Ó K

valamint különféle

TOLL JELVÉNYEK

főírással ellátva a legutányosabb árban a legrövidebb idő alatt megrendelhetők

K R A S S O W S K Y R.

divatüzletében

Gyulafehérvárt az Európa szálloda mellett.

Egészen ingyen zománcozott edényt

nem kapnak sehol, de 6 főzőlábast és 6 főzőfazékat különböző nagyságban **12 darabot** 1 frt. 75 kr.-ért én szállíthatok. **Ingyen** csomagolás utánvétel mellett.

A többi tárgyak feltűnő olcsó árban.

Árjegyzéket ingyen küldök.

Kohn, gyári raktáros, Budapest, VI. Csengeri u. 51.

Iszákosság nincs többé!

Kívánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy csomag Cozapot

Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A Cozapor többet ér, mint a világ minden szobesze a tartozkodásról, mert csodahatása ellenszenvessé teszi az iszákosnak a szeszes italt. A Coza oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtí mi okozta javulását.

Nemrégiben egy fiatal asszony nekünk körülbelül a következőt mesélte:

„Igen, én is használtam ezt a remek szert férjem tudta nélkül és hála Istennek teljesen segített rajta. Jó férj volt józan állapotban, de sajnos, majd mindig részeg volt. Folytonos félelem, aggodalom és kétségbeesés, szegény, becsstelenség és szegénység közepette éltam! De minnek is meséltem volna másoknak? Nem csodálatos-e igazán, hogy egy asszony a dolgot saját maga ekképen irányítsa és otthonát, gondterhes tűzhelyét örömpalotává tudja változtatni?“

Coza a családok ezreit békítette ki ismét, sok-sok ezer férfit a szegény és becsstelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embert a jó utra és szerencséjéhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a Cozapor tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják egy próba adagot díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezessékünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

COZA INSTITUTE (Dept. 85.), 71, High Holborn, London, W. C., ANGLIA.

(Levelek 25 fillér, levelezőlapok 10 fillérre bérmentesítendőek.)

Szőlőoltványok,

amerikai alanyon készült legkiválóbb csemege- és borfajokból, teljesen fajtisztán, tökéletesen forrott, dus gyökérzetű példányok, szokványminőségben, mérsékelt áron, őszi vagy tavaszi szállításra megrendelhetők a

Küküllőmenti Első Szőlőoltvány-telepnél Medgyesen, (N.-Küküllő-m.)

Tulajdonos: CASPARI FRIGYES,

okleveles szőlész, az erdélyrészi sz. gazdasági egyesület szőlészeti és borászati szakelőadója, Barbu A. Stirbey herceg romániai szőlőtelepeinek igazgatója, N.-Küküllő vármegye volt szőlészeti biztosa stb.

Lugasszőlő-oltványok

szintén mérsékelt árakon!

Készlet 3 millió. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Oltványaim az idén szebben fejlődtek mint valaha, mert a száraz időszak alatt 4 nagy vízmű által naponta 2 millió liternél nagyobb vízmennyiséggel lettek öntözve.

8 napi próbára küldöm Solingeni hajvágó-gépemet

2 frt 50 kr. utánvétel mellett és kötelezem maramat azt 8 napon belül visszavenni és az összeget érte azonnal visszatéríteni. A hajvágógép 16 cm. hosszú, legfinomabbba nikkeltett legjobb acélból készült, van 32 fog, 3 vágásra való, 3 feltoló és 3 mm., 7 mm., 10 mm., dupla csavarral, biztonsági csavarral és tartókrugóval, finom kartonban, használati utasítással együtt, egy, hogy mindenki azonnal haját vágathat vele. Legjobb minőségű, teljesen felszerelve csak frt 2.50, fedett, ruzával frt 2.75. Szakállvágó-gép frt 2.25, lonyvágó-gép frt 2.75. — Székküldés utánvétel mellett csak: LATEINER LEO gyári raktárból, Wien, 163 Wollzeile 31.

Szenzációs ajándék — a magyar olvasóközönségnek!!!

Az „Ország-Világ“ huszonötéves jubileuma.

Örömteljes büszkeséggel jelentjük olvasóinknak, hogy ez év karácsonyán az „Ország-Világ“ **negyedszázados** fennállását ünnepli. Huszonöt éve immár annak, hogy az „Ország-Világ“ első száma megindult, hogy megkezdje diadalmas körútját a magyar olvasóközönség körében. Nem akarunk ez alkalmammal kitérni arra, hogy milyen auspiciumok között indult meg ez az újság és mint lön 25 év alatt a magyar kultúra jelentős faktorává. Bőségesen szól erről az a remek

JUBILÁRIS ALMANACH,

mely a jubileum alkalmából ez év karácsonyán fog megjelenni és a mely még a karácsonyi ünnepek előtt az összes előfizetőknek külön keresztikötésben **ingyen és díjmentesen lesz megküldve.**

A „Jubiláris Almanach“ nemcsak **tartalom**, de **külső kiállítás** tekintetében is méltán feltűnést fog kelteni.

A „Jubiláris Almanach“ részére a szerkesztőkön, dr. Várady Antalón és dr. Falk Zsigmondon kívül csaknem az **összes jeles írók, költők és zeneszerzők** adtak kéziratot.

Ez a díszes tartalom feleslegessé tesz minden dicséretet. Egyetlen kötetben foglal helyet a magyar íróvilág minden dísz, legkiválóbb poétáinkkal és zeneszerzőinkkel együtt. Külön hangsúlyozzuk azonban a „Jubiláris Almanach“ **pazar kiállítását.**

A „Jubiláris Almanach“ **külső kiállítása** tekintetében el fog térni az eddigiektől. Alakja nagyobb és tetszetősebb, papírja erősebb lesz az eddigieknél, első kiállítása pedig olyan díszes lesz, hogy az méltán **feltűnést fog kelteni** még nyomdai szakkörökben is.

Az Almanach 320 oldal terjedelmű lesz. Minden egyes oldalnak külön más és más **keretrajza** van, melyek 4—5 szírnben nyomódtak. Az első iv egyes oldalainak keretei még az asszír és ó-egyiptomi stílusban vannak megrajzolva, míg az utolsó iv keretei már a modern szecsesszió stílusában vannak tartva. Közben pedig a szebbnél-szebb, tarkánál-tarkább oldalkeretek nyújtanak gyönyörűséget az olvasónak. Az „Ország-Világ“ szívesen adta e „Jubiláris Almanach“-kal tanujelét nagy áldozatkészségének előfitóival szemben, az **Almanach gyönyörű, nálunk még páratlanul álló kiviteléért** pedig a feltétlen dicséret és elismerés európai híri nyomdánkat, a Pesti könyvnyomda-részvénytársaságot és annak litográfiai osztályát illeti.

A színes keretrajzokon kívül az Almanach **illusztrációi** is feltűnést

fognak kelteni. Hazai **festőművészeink és szobrászaink** színe-java bocsajtott legszebb alkotásainak egy-egy reprodukcióját az Almanach részére rendelkezésünkre. Hogy eziránt is már most tájékozzuk olvasóinkat, felemlítjük azoknak a művészeknek neveit, a kiknek illusztrációit a „Jubiláris Almanach“ tartalmazni fogja. Ezek:

Szobrászok:

Füredi Richárd
Holló Barnabás
Horvay János
Istók János
Ligeti Miklós
Lukács Lajos
Márkus Géza
Radnai Béla
Róna József
Szemovolszky Ödön
Teles Ede
Zala György

Festők:

Barta Ernő
Faragó József
Glatz Oszkár
Jendrassik Jenő
Helbing Ernő
Kacziány Ödön
Kalmár Elza
Madarász Viktor
Márk Lajos
Peske Géza
Rubovits Márk
Ujváry Ignác

Az Almanach kiegészítő része lesz az a bő fejezet, mely a magyar ipar és kereskedelem multját, jelenét és jövőjét fogja népszerűnn ismertetni. Vezető cikkekkel irtak ebbe a részbe Matlekovics Sándor és Sztérenyi József. Többi cikkeit is legkiválóbb közgazdászaink irták. Érdekes és érdemes munka lesz ez, mely bizonyára minden olvasó érdeklődésével fog találkozni.

Ez lenne tehát rövid ismertetése a készülő „Jubiláris Almanach“-nak, melyet még a karácsonyi ünnepek előtt fog az „Ország-Világ“ **összes előfizetőinek** megküldeni.

A mint tehát látnivaló, az „Ország-Világ“ jubiláris Almanachja a **karácsonyi könyvpiac** valószínű **szenzációja** lesz. És ezt az Almanachot mindenki

ingyen

kapja meg, a ki — bár csak negyedévre is négy koronával — az „Ország-Világ“ előfizetői sorába lép.

Nem ajánlhatunk tehát jobbat és hasznosabbat e lap olvasóinak, mint hogy fizessenek elő hazánk e legrégebb, legelterjedtebb, legszebb és legértelmesebb heti lapjára, mely

ajándékol többet ad,

mint a mennyi a lapnak egész évi előfizetési ára.

Az „Ország-Világ“ előfizetési ára negyedévre 4 korona, félévre 8 korona, egész évre 16 korona, s az előfizetési pénzek az „Ország-Világ“ kiadóhivatala címére: Budapest, V., Hold-utca 7. sz. küldendők.